

NIEUWSBRIEF Stichting Joods Erfgoed Goeree-Overflakkee

Inhoud

- Lezing rabbijn Jacobs
- Flyer
- Herdenking Loods 24
- Geslaagd Joods restaurant
- In memoriam Janny de Man-Kaptein
- Excursie Joods Antwerpen
- Agenda
- Interview met Jan Both
- Uitgelicht: synagoge Middelharnis
- Stichting JEGO ondersteunen?
- Colofon

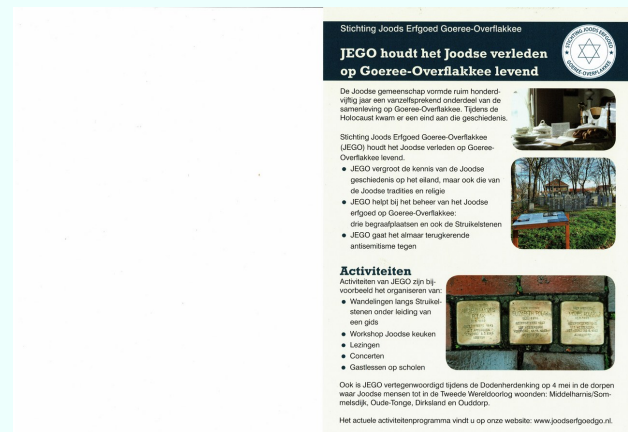
Nummer 2, september 2026

NIEUWS Lezing rabbijn Jacobs

Op donderdagavond 12 november komt rabbijn Jacobs op uitnodiging van Stichting JEGO naar Goeree-Overflakkee. Hij houdt een lezing over 'Joods zijn in Nederland nu' en besteedt daarbij ook aandacht aan Joods leven buiten Amsterdam.

Jacobs is opperrabbijn van Nederland

NIEUWS Flyer

De flyer van Stichting JEGO is recent verschenen. In de flyer staat kort maar krachtig waar de stichting voor staat. Op verschillende distributiepunten, in alle dorpen op Goeree-Overflakkee, ligt een stapeltje.

Wie Stichting JEGO meer bekendheid wil geven en flyers wil uitdelen, kan

en woont in Amersfoort. Hij is geboren in 1949, zijn ouders overleefden de oorlog door onder te duiken. Jacobs is van mening dat kennis over Joden en het Jodendom helpt om het antisemitisme te bestrijden. Na de lezing is er gelegenheid om vragen te stellen.

Locatie: verenigingsgebouw de Hoeksteen, Ring 13, Middelharnis
Inloop 19.30 uur, start 19.45 uur
Kosten: collecte voor onkosten
Aanmelden via
www.joodserfgoedgo.nl/activiteiten

deze opvragen via onze e-mail:
info@joodserfgoedgo.nl.

Herdenking Loods 24

Jaarlijks vindt in Rotterdam op 30 juli een herdenking plaats. Zo ook op 30 juli 2026, 84 jaar na het begin van de deportatie van Joodse Rotterdammers en Joden van de Zuid-Hollandse eilanden vanuit Loods 24.

De herdenking was zoals gebruikelijk bij de 'Muur' en het Joods Kindermonument op de Eva Cohen-Hartogkade aan de Stieltjesstraat. De 'Muur' is een gedeelte van de muur die rondom het terrein stond waarbinnen Loods 24 zich bevond. Het Joods Kindermonument noemt alle 686 namen van Rotterdamse Joodse kinderen tot en met 12 jaar die in de oorlogsjaren zijn gedeporteerd en vermoord.

Naast burgemeester Carola Schouwen sprak ook de ambassadeur van Israël tijdens de herdenking. Helaas leidde de aanwezigheid van de ambassadeur tot enige onrust en beroering vanwege de situatie in het Midden-Oosten.

Stolpersteine

In oktober en november krijgt Rotterdam er weer 106 Stolpersteine bij. Deze zijn aangevraagd door nabestaanden, huidige bewoners of andere betrokkenen. Er worden ook stenen gelegd voor een familie met roots op Goeree-Overflakkee. In de volgende nieuwsbrief volgt een (beeld)verslag.

Geslaagd Joods restaurant

In memoriam Janny de Man-Kaptein

Wassen, snijden, wegen, roeren, proeven, ontmoeten. De eerste kookworkshop, op 4 juni in het gebouw van Lachai Roï, was een succes.

In de middag waren tien deelnemers aan het koken en in de avond stonden de gerechten uit de wereldwijde Joodse keukens op een volledig bezette dinertafel. Van Asjkenazische haringsalade tot Sefardische shakshuka en van kippensoep met matzeballen tot latkes en burekas. Tijdens het bereiden van deze mooie mix staken de kokers ook nog wat op, want ze kregen uitleg over de herkomst en achtergrond van de verschillende gerechten. "Dit is een prachtig initiatief om de Joodse cultuur in ere te houden", aldus een van de deelnemers.

Het succes van het eerste Joodse restaurant heeft geleid tot meerdere vragen om een vervolg. Ook zijn er al mooie plannen in die richting. Maar er zijn wel weer **meer handen nodig** om opnieuw een kookworkshop op te zetten. Wie wil helpen, is van harte welkom en kan zich als vrijwilliger aanmelden.

Op 13 juli jl. overleed mevrouw Janny de Man-Kaptein op 92-jarige leeftijd, ruim drie jaar na haar echtgenoot Piet. Piet en Janny hebben veel betekend voor het bewaren en levend houden van de herinnering aan Joods Goeree-Overflakkee.

Beiden hadden ooit Joodse burens: Janny woonde als jong meisje net als de familie Hammelburg aan het Marktveld in Sommelsdijk, Piet woonde naast de familie Gazan aan de Straatdijk in Dirksland. Totdat zij werden weggevoerd tijdens de oorlog. Mozes de Haas, de bekende veehandelaar, logeerde in het hotel van Janny's vader. Van hem ontving ze als vierjarig meisje een kastje, dat zij altijd zorgvuldig bewaard heeft. Vorig jaar heeft ze dit nog kunnen laten zien aan een kleinzoon en kleindochter van Mozes de Haas. De heer en mevrouw De Man waren de drijvende kracht achter het plan om, via het Paul van Hessenfonds, **Stolpersteine op Goeree-Overflakkee** te laten leggen. Geen inspanning was hen te veel om de nodige gegevens te achterhalen en de stenen met passende ceremonie te laten leggen. Ook het opknappen van de **Joodse begraafplaats in Dirksland** is mede aan hun inzet te danken. De door hun onderzoek opgedane kennis, documenten en foto's deelden zij genereus. Na het overlijden van Piet bleef Janny betrokken bij alle activiteiten die er op Goeree-Overflakkee ontplooid werden om het Joodse verleden te herdenken, ondanks dat fysiek bijwonen niet altijd meer mogelijk was.

Zichrona livracha, moge haar herinnering tot zegen zijn.

Foto: het leggen van Stolpersteine in 2015 door Günter Demnig. Foto Eilanden-Nieuws.

Touringcarbedrijf FL-Reizen in Middelharnis organiseert een reis naar Antwerpen. Op het programma staan onder andere een bezoek aan de synagoge, een wandeling door de Joodse wijk en een maaltijd in een Joods restaurant. De excursie is op dinsdag 17 november.

Meer informatie: www.fl-reizen.nl.

Agenda

Struikelstenenwandeling

- vrijdag 18 september, 18.30 uur
- woensdag 30 september, 10.00 uur

Startlocatie: Joodse begraafplaats,
Hoflaan, Middelharnis

Lezing rabbijn Jacobs

Donderdag 12 november, 19.45 uur (inloop
19.30 uur)

Locatie: verenigingsgebouw de Hoeksteen,
Ring 13, Middelharnis

Aanmelden kan via
www.joodserfgoedgo.nl/activiteiten

Lezing 'Joods Goeree' door Betsy Biemond

Voor de Vrouwen van Goeree
Dinsdag 17 november, 19.30 uur
Locatie: verenigingsgebouw Oostdam,
Jongkoenstraat 1, Goedereede

INTERVIEW Jan Both

‘Een ring of horloge kocht je bij de firma Hartogs’

Jan Both is penningmeester van Stichting JEGO. Hij is geboren en getogen op Goeree-Overflakkee en werkt als archivaris in het Regionaal Historisch Centrum Voorne-Putten Goeree-Overflakkee.

Hoe zou je jezelf willen voorstellen aan de lezer?

“Van jongs af aan ben ik geïnteresseerd in de lokale geschiedenis. Sinds de expositie over de Flakkeese Joden in 1987 in het Streekmuseum heb ik mij langzaam maar zeker verder verdiept in de Joodse geschiedenis van het eiland. Na veel onderzoek is uiteindelijk in 2023 het boek ‘Een verdwenen gemeenschap – Joods leven op Goeree-Overflakkee’ verschenen.”

Waarom vind je het belangrijk dat

UITGELICHT Synagoge Middelharnis

Vanaf 1842 beschikte de Joodse gemeenschap op Goeree-Overflakkee over een synagoge. Naast de synagoge aan het Zandpad in Middelharnis kwam in 1857 een school met een woning voor de godsdienstonderwijzer, tevens voorganger in de synagoge.

- In april 1942 bestond de synagoge honderd jaar. Het eeuwfeest in 1942, toen de synagoge honderd jaar bestond, ging niet door. De bezetter had andere plannen...
- Na de oorlog kreeg de verbouwde synagoge een andere bestemming: horeca, discotheek en textielwinkel.
- De voormalige synagoge is gesloopt in 2007. Wat rest is een herdenkingsplaquette.

Meer informatie over de synagoge vindt u op www.joodserfgoedgo.nl.

Stichting JEGO er is?

“Om het verhaal te blijven vertellen over de verdwenen Joodse gemeenschap op het eiland. Daarbij gaat het niet alleen om wat er is gebeurd tijdens de oorlogsjaren. Het is juist belangrijk te benadrukken dat zij gewone eilandbewoners waren, mensen zoals jij en ik. Ze stonden midden in de samenleving. Een complete bevolkingsgroep is verdwenen met hun eigen gebruiken en rituelen. Ze waren burens, klasgenoten of lid van dezelfde (sport)vereniging. Een ring of horloge kocht je bij de firma Hartogs. Ook kledingzaken als Haagens en Cohen hadden voldoende klandizie. Hun namen mogen niet worden vergeten. Daarnaast heeft de stichting een taak toe te zien op wat nog rest aan Joods erfgoed en dan met name in de openbare ruimte, zoals de begraafplaatsen, de Stolpersteine en de informatiepanelen. Door het organiseren van activiteiten of daarbij vertegenwoordigd te zijn, zoals bij de Dodenherdenking, wordt aandacht gevestigd op het vroegere Joodse leven en cultuur.”

Welke activiteiten zijn een aanrader en waarom?

“Zelf vind ik de rondleidingen langs struikelstenen belangrijk. Je loopt namelijk langs de huizen waarvan je zeker weet dat daar zo’n 85 jaar geleden nog Joodse families woonden en leefden. Je hoort hun verhaal ter plaatse en wat hun lot was. Enkele kleine plaatjes in de stoep of het wegdek: stille getuigen van een vreselijke tragedie.”

Wat zou je willen bereiken via de stichting?

“Blijvende aandacht voor de Joodse geschiedenis van het eiland en de instandhouding van het Joods erfgoed. Dit mede door het ontwikkelen van activiteiten van verschillende aard.”

Stichting JEGO ondersteunen?

Als donateur helpt u het Joodse verleden op Goeree-Overflakkee levend te houden.

- U ondersteunt het werk van Stichting JEGO met uw bijdrage.
- U ontvangt uitnodigingen voor activiteiten van de stichting.
- U ontvangt de digitale nieuwsbrief.

Aanmelden als donateur kan via onze website: www.joodserfgoedgo.nl of door uw donatie over te maken op rekeningnummer NL16 RABO 0174 4199 29 t.n.v. St. Joods Erfgoed Goeree-Overflakkee.

Colofon

De Joodse gemeenschap vormde ruim honderdvijftig jaar een vanzelfsprekend onderdeel van de samenleving op Goeree-Overflakkee. Tijdens de Holocaust kwam er een eind aan die geschiedenis.

Stichting Joods Erfgoed Goeree-Overflakkee (JEGO) houdt het Joodse verleden op Goeree-Overflakkee levend.

- Stichting JEGO vergroot de kennis van de Joodse geschiedenis op het eiland, maar ook die van de Joodse tradities en religie.
- Stichting JEGO helpt bij het beheer van het Joodse erfgoed op Goeree-Overflakkee: drie begraafplaatsen en ook de Struikelstenen.

Stichting JEGO gaat zo het almaar terugkerende antisemitisme tegen.

Het bestuur van Stichting JEGO bestaat uit:

Betsy Biemond-Boer, voorzitter
Matthijs Guijt, secretaris
Jan Both, penningmeester
Kees van Walsem
Kees van Rixoord

Naast het bestuur is er een activiteitencommissie.

Website

www.joodserfgoedgo.nl

Stuur deze nieuwsbrief gerust door aan andere belangstellenden

Deze e-mail is verstuurd aan vanrivoort@gmail.com. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • Voor een goede ontvangst voegt u info@joodserfgoedgo.nl toe aan uw adresboek.

Laposta